

Guide & Concordance
to
**PAPERS OF COLONIAL ADVISERS
ON
POLITICS, CULTURE AND RELIGION
IN THE NETHERLANDS INDIES, c. 1895-1949**

Part 1.
**Papers of Godard Arend Johannes Hazeu
(1870-1929),
period 1895-1929**

on microfiche

Moran Micropublications, Amsterdam, The Netherlands

Royal Netherlands Institute of Southeast Asian and Caribbean Studies (KITLV), Leiden

Specifications

Dutch Title: "Collectie Hazeu, Godard Arend Johannes Hazeu (1870-1929): stukken met betrekking tot zijn werk als adviseur Inlandsche en Arabische Zaken en als Directeur Onderwijs en Eerediensten te Batavia, o.a. betreffende de Islam in Indonesië en de opkomst van de nationalistische beweging in Indonesië. 1895-1929".

Location: the Library of the KITLV/Royal Netherlands Institute of Southeast Asian and Caribbean Studies, Leiden, the Netherlands

KITLV collection number: H 1083

Size: 313 positive silver microfiches

Order no. MMP138

Price: please inquire

Languages: Dutch, Indonesian, Arabic, Javanese, some Jawi (Indonesian in Arabic script), some Sundanese

Finding aids: Printed publisher's guide and concordance

Availability: available

Orders & inquiries

Moran Micropublications

Singel 357

1012 WK Amsterdam

The Netherlands

Tel + 31 20 528 6139

Fax + 31 20 623 9358

E-mail: info@moranmicropublications.nl

Website: www.moranmicropublications.nl

Guide & Concordance
to
**PAPERS OF COLONIAL ADVISERS
ON
POLITICS, CULTURE AND RELIGION
IN THE NETHERLANDS INDIES, c. 1895-1949**

Part 1.
**Papers of Godard Arend Johannes Hazeu
(1870-1929),
period 1895-1929**

on microfiche

Moran Micropublications, Amsterdam, The Netherlands

Royal Netherlands Institute of Southeast Asian and Caribbean Studies (KITLV), Leiden

CONTENTS/INHOUD

Publisher's Preface	5
Note on the microfiches	6
Hazeu, Godard Arend Johannes (1870-1929), door F.G.P. Jaquet	7
Inventaris	11

PUBLISHER'S PREFACE

Note from Moran Micropublications

The following text has been adapted and summarized in English from the article on Hazeu by F.G.P. Jaquet originally published in *Biografisch Woordenboek van Nederland 2* (Den Haag 1985) and available online at

<http://www.inghist.nl/Onderzoek/Projecten/BWN>

the site of the Instituut voor Nederlandse geschiedenis, publisher of the *Biografisch Woordenboek*

Complete reference: <http://www.inghist.nl/Onderzoek/Projecten/BWN/lemmata/bwn2/hazeu>

(last updated 13-03-2008)

The complete text in Dutch is reprinted on pp. 7-9 below.

Short biography

Godard Arend Johannes Hazeu was born in Amsterdam in 1870. After attending secondary school in Arnhem and studying theology briefly in Utrecht, he undertook the study of Indonesian languages, literature and ethnology along with Arabic and Sanskrit at the University of Leiden. He earned a doctorate there in 1897 with a pioneering thesis on the nature and development of different forms of wayang in Java. He was to become a leading expert in this subject and in Indonesian folklore.

After a short time working as a tutor in Leiden he left for the Netherlands Indies where he had been appointed to teach Javanese in the training program for colonial administrators at the Willem III Gymnasium in Batavia. Right from the start he sought contact with Javanese circles to deepen his knowledge of the culture and also frequented the Bataviassch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen (Batavian Society of Arts and Sciences), where he became acquainted with intellectuals such as C. Snouck Hurgronje, the well-known scholar of Islam and eastern languages and adviser to the colonial government on "Inlandsche en Arabische Zaken" (native and Arabic affairs). In 1904 he was attached to his office as a civil servant for Indonesian languages and succeeded Snouck Hurgronje himself as adviser in 1907. During this period he published articles and studies on various aspects of Indonesian literature and culture. In 1912 he was named head of the department of Education and Religion (*Onderwijs en Eeredienst*), where he was instrumental in establishing the so-called Dutch-native schools (*Hollandsche-Inlandse school*), which offered Indonesian children the possibility of pursuing secondary education. In 1915 he returned to the Netherlands on leave, where education continued to have his interest.

The following year he went back to the Indies as government commissioner (*regeringscommisaris*) for native and Arabic affairs (*Regeringscommisaris voor inlandsche en Arabische Zaken*). He found, however, a new situation there upon his return in which various nationalist movements, in particular the Sarekat Islam, were growing in influence, causing the colonial government increasing concern. By 1919 violent incidents, such as the murder of government officials at Tolitoli in Celebes, led the governor-general, Van Limburg Stirum, to rely more and more on Hazeu's knowledge and insight. His position as commissioner also meant that he enjoyed a more direct relationship with the governor-general, which had the effect of alienating the colonial administration (*Binnenlands Bestuur*). This circumstance, coupled with Hazeu's evident sympathy for the Indonesians' desire for equal treatment, made him the focus of harsh criticism from those advocating a hard hand in suppressing the nationalist movement. Matters came to a head after the Garut incident in West Java, in which the police killed a number of people who had barricaded themselves in a house after refusing to deliver rice to the government. Many thought this was the right way to maintain order, but Hazeu condemned the action of the police as wrong. Having lost his ear with the governor-general, he decided to accept a

professorship at Leiden in Javanese language and literature to which he was appointed officially in March 1920.

Afflicted by poor health, perhaps partially attributable to the rude treatment he was subjected to at the end of his colonial career, he was less productive in his last years and was honorably relieved of his professorial duties in 1928. Hazeu is reckoned among the top three of the “Leiden school” in Indonesian studies along with Snouck Hurgronje and C. van Vollenhoven. He is particularly noted for his dictionary of the Gajo language published in Batavia in 1907. He died in Wassenaar in December 1929.

Hazeu’s papers

In addition to voluminous notes for his magnum opus on Gajo mentioned above (see inventory number 80 below), the papers presented here include

- a great many of Hazeu’s position papers (*adviezen*) on such subjects as the nationalist movements, especially Sarekat Islam;
- disturbances in various places including the incidents in Jambi and Garut;
- many diverse matters concerning Islam, such as councils of clerics (*priesterraden*), the position of women, marriage, religious movements, various Muslim personalities, mosques and their treasuries, and others;
- Christian missions, their relation with Islam and their role in education;
- education for Indonesians and their inclusion in the civil administration;
- questions of *hornat* (respect, deference to superiors) and the position of Indonesian regents.

Besides his own work, there are

- papers by Snouck Hurgronje and others
- much documentation in the form of reports and newspaper clippings from the Dutch-language and indigenous press on various subjects.

The inventory

The present guide and concordance is based on the inventory of Hazeu’s papers made by KITLV (inventory number 10, Collection H 1083). The original inventory is available online at

http://www.kitlv.nl/pdf_documents/10_HAZEU.pdf

Note on the microfiches

The microfiches were made for Moran Micropublications from original microfiches held by KITLV. There are 80 inventory numbers reproduced and the microfiches are numbered consecutively within each inventory number. The headers give the inventory numbers in superscript above the collection number H 1083 on the left side, thus H 1083¹, and the pages or folios contained on the fiche on the right side. There are 313 microfiches in total.

HAZEU, GODARD AREND JOHANNES (1870-1929), door F.G.P. Jaquet

Hazeu, Godard Arend Johannes, adviseur voor Inlandse en Arabische Zaken en hoogleraar Javaanse taal- en letterkunde (Amsterdam 22-8-1870 - Wassenaar 1-12-1929). Zoon van Arend Cornelis Hazeu, kunstschilder, en Maria Dorothea Meinke. Gehuwd op 5-8-1897 met Petronella Jeannette Opwyrd. Uit dit huwelijk werden 1 zoon en 1 dochter geboren.

Hazeu ging, na het gymnasium in Arnhem bezocht te hebben en korte tijd colleges theologie in Utrecht te hebben gevolgd, in 1890 “taal-, letter-, land- en volkenkunde van den Oost-Indischen archipel” met Arabisch en Sanskrit en vervolgens Indonesische talen in Leiden studeren. Op 30 januari 1897 promoveerde hij bij prof. H. Kern op de *Bijdrage tot de kennis van het Javaansche tooneel* (Leiden, 1897). Het was de eerste samenvattende kritische studie betreffende de herkomst, aard en ontwikkeling van de verschillende vormen van wajang en de daarmee samenhangende letterkunde.

Na korte tijd repetitor in Leiden te zijn geweest, vertrok hij in 1898 naar Ned.-Indië, waar hij benoemd was tot leraar Javaans aan de afdeling Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië, de zg. afdeling B (opleiding tot de administratieve dienst) van het Gymnasium Willem III te Batavia. Van het begin af zocht hij contact met allerlei Javaanse kringen om zijn theoretische kennis van de Javaanse cultuur door middel van praktische ervaringen te verdiepen. Daarnaast had hij omgang met mensen als J.L.A. Brandes, C. Snouck Hurgronje, Ph.S. van Ronkel, F.D.K. Bosch en later B.J.O. Schriecke. Hij nam actief deel aan de werkzaamheden van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.

In 1904 werd Hazeu benoemd tot ambtenaar voor de beoefening der Indische talen en toegevoegd aan de adviseur voor Inlandse en Arabische Zaken, Snouck Hurgronje, die hij op 26 januari 1907 opvolgde. In de eerste periode van zijn verblijf in Indië verscheen een aantal artikelen van zijn hand over onderwerpen uit literatuur en cultuur. Later volgde de uitgave van een oud “Tjeribonsch Wetboek (*Pepakem Tjerbon*) van het jaar 1768” in tekst en vertaling in *Verhandelingen Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen* 55 (1905) II, 1-187. In 1912 werd hij directeur van het departement van Onderwijs en Eeredienst. In deze functie bevorderde hij de totstandkoming van de Hollandsch-Inlandsche school, welk schooltype Indonesische kinderen meer mogelijkheden bood tot het voortgezet onderwijs. In 1915 werd hij opgevolgd door K.F. Creutzberg. Hoezeer het onderwijs de belangstelling had van Hazeu, blijkt wel uit het feit dat hij tijdens zijn verlof in Nederland lid werd van de Commissie Aanpassend Middelbaar (Vorbereidend Hooger) Onderwijs in Nederlandsch-Indië. Deze commissie bracht de Algemeene Middelbare School tot stand, waardoor Indonesische leerlingen nu ook meer mogelijkheden kregen tot het volgen van universitair onderwijs.

In 1916 ging Hazeu terug en werd hij tot regeringscommissaris voor Inlandsche en Arabische Zaken benoemd. Van een kort oponthoud aan De Kaap maakte hij gebruik om iets te vernemen over de zg. Slamse mensen (afstammelingen van de door de Verenigde Oostindische Compagnie verbannen Indonesiërs). Zijn positie en de situatie in Indonesië bleken echter veranderd te zijn. Verschillende nationale bewegingen toonden een steeds groter zelfbewustzijn. Met name de Sarekat Islam vervulde het Nederlands gouvernement met bezorgdheid, vooral toen in juni 1919 de hoogste vertegenwoordigers van het plaatselijk gezag in Toli Toli werden vermoord. Gouverneur-generaal J.P. graaf Van Limburg Stirum deed in deze situatie een steeds groter beroep op kennis en inzicht van Hazeu. Als regeringscommissaris voor Inlandsche en Arabische Zaken had hij bovendien een veel rechtstreekser ambtelijke verhouding tot de gouverneur-generaal dan vroeger als adviseur. Het gevolg was echter wel dat het corps van het Binnenlandse Bestuur zich steeds meer gepasseerd voelde. Daar kwam nog bij dat Hazeu wegens zijn genegenheid voor Indonesië een (in vele Nederlandse ogen) veel te groot begrip toonde voor de Indonesische verlangens naar gelijkwaardige behandeling. Hazeu werd dan ook in steeds toenemende mate het mikpunt van soms zeer persoonlijke kritiek. Ethische waanzin noemde men de denkbeelden van Hazeu. De Inlandse beweging moest bestreden worden “liefst met geweld, want geweld maakt meer indruk”. Volgens het *Nieuws van den Dag* (8-4-1919 en 15-7-1919) was Hazeu eigenlijk een verrader van zijn eigen ras. Intussen kan men uit deze kritiek ook opmaken

dat Hazeu zeer hoffelijk met Indonesiërs omging — hetgeen hem de kwalificatie “slijmerig” opleverde — en dat hij daartoe juist zijn best deed hen in hun eigen taal te benaderen.

De affaire-Garoet van 1919 werd ten slotte voor Hazeu het einde van zijn Indische carrière. In deze zaak werd Hadji Hasan, een boer die had geweigerd rijst aan het gouvernement te leveren en zich met een aantal medestanders en familieleden voor de politie in zijn huis had verschanst, tijdens een charge met vier van zijn metgezellen doodgeschoten. In bestuurskringen vermoedde men dat de Sarekat Islam de hand had gehad in de weigering van Hasan en keurde men het optreden van de politie in het kader van de gezagshandhaving niet af. Hazeu bestempelde een en ander echter als een bestuurlijke fout. In een sfeer van toenemend wantrouwen jegens Indonesische bewegingen vond Hazeu zelfs bij Van Limburg Stirum geen gehoor meer. Teleurgesteld en ook fysiek niet meer de oude, aanvaardde Hazeu het professoraat dat hem, na de dood van J.C.G. Jonker, voor de tweede maal uit Leiden werd aangeboden. Zijn vertrek gaf tot uiteenlopende reacties aanleiding. Zo schreef *Het Indische Volk* op 4-10-1919 dat Hazeu “niet de man van den vloek en de vuist geweest” was; “hij kende den Inlander, hield van dit volk, dat zoekende is naar vrijheid en recht”. Ook Hoessein Djajadiningrat was naar aanleiding van het professoraat van Hazeu positief in zijn oordeel in *De Taak* van 25-10-1919: “Het is voor de Indologische wetenschap toe te juichen, maar voor Indië’s ontwikkeling te betreuren.” K. Wybrands daarentegen nam onder het pseudoniem Diederik Baltzerdt in het *Nieuws van den Dag* van 23-9-1919 als volgt van Hazeu afscheid: “Gaaf die sukkel eindelijk heen? Het is háást te mooi om waar te wezen. Een wezen, ontbloot van alle fermiteit; een slap, aarzelend, oud-wijfsch, geborneerd, sentimenteel manneke” etc.

In Nederland werd Hazeu per KB van 12-3-1920 benoemd tot hoogleraar in de Javaanse taal- en letterkunde. Hij hield zijn oratie op 12-1-1921 met de rede “Oud en nieuw uit de Javaansche letterkunde”. Hazeu had blijkens een interview in het *Indologenblad* van 12-5-1920 allerlei plannen met zijn professoraat, zoals het idee “om geregeld, b.v. één avond in de veertien dagen, zijn studenten in de gelegenheid te stellen hem te bezoeken. Een ieder blijve hier in evenwel volkomen vrij, van dwang zal geen sprake zijn, daar anders deze bezoeken allicht tot vormelijke zullen ontaarden.” Van zijn voornemens is helaas door zijn slechte gezondheid weinig terechtgekomen en vanaf 1924 moest hij zijn werkzaamheden drastisch verminderen. Per KB van 6-9-1928 werd hem op zijn verzoek eervol ontslag verleend.

Wetenschappelijk is Hazeu tot ca. 1910 erg actief geweest. In tal van artikelen manifesteerde hij zich als deskundige op het gebied van de wajang en de Indonesische folklore. Zijn laatste grote publikatie was het *Gajosch-Nederlandsch woordenboek met Nederlandsch-Gajosch register* (Batavia, 1907), een werk waartoe Snouck Hurgronje de aanzet had gegeven. Na die tijd namen eerst zijn ambtelijke werkzaamheden in Indië hem hoe langer hoe meer in beslag en later was zijn slechte gezondheid tijdens zijn hoogleraarschap er de oorzaak van dat er niet meer een grote publikatie van zijn hand verscheen. Men krijgt overigens de indruk dat zijn slechte gezondheid mede een gevolg is geweest van de onheuse kritiek die hij aan het eind van zijn Indische carrière te verduren heeft gehad. Bij zijn “In memoriam professor H. Kern”, gepubliceerd in de *Notulen van de algemeene en directievergaderingen van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen 1920*, dl. 58, XV, stelde Hazeu de vraag of het niet diep bedroevend en beschamend feit is “dat er heden ten dage nóg honderden ontwikkelde Nederlanders zijn, die in vollen ernst den ‘Javanen’ de geschiktheid tot het bereiken van een hooger maatschappelijk peil ontzeggen op grond van hunne zoogenaamde ‘raseigenschappen’, ter verklaring waarvan dan weer onwaarschijnlijke theorieën worden verkondigd over den invloed van het ‘alle energie doodende tropische klimaat’ en ‘het mysterie van het Oosten’.” Deze denkbeelden hebben Hazeu veel vrienden opgeleverd, maar nog meer vijanden. Hij gold te zamen met Snouck Hurgronje en C. van Vollenhoven als de belangrijkste vertegenwoordiger van de Leidse School. Van deze drie was Hazeu echter het minst weerbaar, en daardoor juist in een gespannen tijd in Indië, toen hij een belangrijke beleidsfunctie bekleedde, ook het meest kwetsend bejegend.

A: Collectie-Hazeu in Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, bestaande uit ambtelijke stukken met documentatie over Indonesië en het concept van het Gajosch woordenboek.

P: Zie voor artikelen in diverse tijdschriften *Repertorium op de literatuur betreffende de Nederlandsche koloniën* ('s-Gravenhage, 1901-1935).

L: R.M. Noto Soeroto, in *Nederlandsch-Indië. Oud en Nieuw* 5 (1920) 67; *Jaarboek der Rijksuniversiteit te Leiden 1930*, 157-158; *Studenten Almanak Leiden* 117 (1931) 78; *Encyclopaedie van Nederlandsch-Indië*. 2e dr. ('s-Gravenhage, 1935) VII, 168-169; *De ontwikkeling van de nationalistische beweging in Nederlandsch-Indië. Bronnenpublicatie. Bew. door R.C. Kwantes*. I 1917 - medio 1923 (Groningen, 1975) II medio 1923 - 1928 (Groningen, 1978) en III 1928 - augustus 1933 (Groningen, 1981).

F.G.P. Jaquet

Oorspronkelijke versie opgenomen in: *Biografisch Woordenboek van Nederland 2* (Den Haag 1985)

KITLV-inventaris 10

H 1083

Collectie Hazeu,
Godard Arend Johannes Hazeu
(1870-1929):

stukken met betrekking tot zijn werk als
adviseur Inlandsche en Arabische Zaken en als Directeur Onderwijs en
Eerediensten te Batavia, o.a. betreffende de Islam in Indonesië en de opkomst
van de nationalistische beweging in Indonesië. 1895-1929.

Schenking Oosters Instituut Leiden

Inventaris Collectie Hazeu

1. Lijst van nagelaten boeken en archivalia van G.A.J. Hazeu. 1933. 1 microfiche
2. Stukken naar aanleiding van het “Benoemingsreglement voor den Inlandschen Bestuursdienst”, de benoeming van Inlanders tot “Europese” ambten en de hervorming van het Binnelands Bestuur. 1905-1915. 2 microfiches
3. “Stukken en aantekeningen betreffende Dermodjojo (Bendoengan, Barong)” en de ongeregelheden in het gehucht Bendoengan. 1907. 2 microfiches
4. “Plaatsing en positie van ontwikkelde Inlanders bij het Bestuur”. 1903—1912. 5 microfiches
5. “Diverse”: nota’s over I. H. Hasan Moestapa; II Kaum Garoet; III Consideratie voor de S.I.? IV Klachten van de wedana van Tajoe; V Md Noh achter zijn rug om beschuldigd van revolutionaire strevingen; VI Inlandsche ambtenaren en hun financiële positie; VII Over de Regenten van Wonosobo en Poerworedjo; VIII De Heer K.R.A. Bosscha en de heer W.A. Temminck in den Gewestelijke Raad der Preanger op 12 September 1919. 1895-1919. 4 microfiches
6. “De Gedanganzaak”. Adviezen en beschrijving van de onlusten aldaar. 1904. 3 microfiches
7. “Sarikat Abang”: adviezen en beschrijving. 1916-1917. 3 microfiches
8. “Diversche Moslimsche aangelegenheden”. Adviezen. 1904-1910. 4 microfiches
9. “Afschriften van eenige mijner adviezen over godsdienstige bewegingen: 1. Over den Sasak Dane; 2, 3. Over Dirmodjojo Bendoengan Baron I en II; 4. Over Imam Boekari (Kediri); 5. Over Hadji Ngabdoelngalim (Jokjakarta); 6. Over de loerachs van Gapoera en Toegoe (Modjokerto)”. 1908-1917. 3 microfiches
10. Veertien stukken over Arabische en Moslimse aangelegenheden, o.a. Sjech Manggoesj, Comité al-Iglab, S. Moehammad al-Atas te Bondewoso door Rinkes en Snouck. 1907-1919. 2 microfiches
11. Adviezen getiteld “De Regenten als hoofden van den Godsdienst en Christenregenten”, “Moskeekas en perdikandesa te Bangkalan”, “Toezicht op den bouw van Mesdjids”, “Waqf”, “Moslimsche begraafplaatsen” en “Moskeekwesties”. 1890-1919. 3 microfiches
12. “Advies over Opstand-Djambi”. 1916. 6 microfiches
13. “Dr C. Snouck Hurgronje over de Sarikat-Islam”. 1913-1914. 2 microfiches
14. “Nota van Dr Hoesein Djajadiningrat over Ahmad Soerkati”’s brochure (1917). “Nota van Dr Schrieke over den toestand in Arabië (Maart 1918)”’; met een nota over de hervorming van het huwelijksrecht in Turkije. 4 microfiches

Inventaris Collectie Hazeu

15.	“Afschriften van adviezen van Dr C. Snouck Hurgronje over godsdienstige bewegingen” 1889-1907. Onderwerpen: Tjilegonzaak, Bantamsche toestanden in 1892, Brotodiningrat en de Gedanganzaak.	2 microfiches
16.	Afschriften over de verspreiding van Wasijat Nabi in Tangerang, Serang, Padang, Madoera, de Preanger 1901-1910.
1 band en 2 (Arabische) stukken.	2 microfiches
17.	Afschriften van stukken getiteld “Verkwisting, huwelijken, kleeding van Inlandsche ambtenaren en Hormat-circulaires”. 1902-1918.	3 microfiches
18.	“Wetsvoorstel hervorming rechtspraak priesterraden”. 1917, 1920.	5 microfiches
19.	“Uitbreiding van de toelating van Inlanders tot Gouvernementsbetrekkingen in Nederlandsch-Indië en regeling hunner positie;
I algemeen overzicht,
II conclusiën”. 1909.
2 gedrukte stukken met aantekeningen.	1 microfiche
1 microfiche
20.	Correspondentie met betrekking tot en antwoorden van de hoofden van gewestelijk bestuur met nota's over de Sarekat Islam, naar aanleiding van het verzoek van Raden Tjokroaminoto tot goedkeuring van de statuten. 1913.	9 microfiches
21.	“Opvoeding van Inlandsche jongelieden”. 1909-1918.	4 microfiches
22.	“Bepalingen voor de uiterwaarden ten behoeve der kapas-cultuur, door controleur Knaap”. 1907; “Extract uit het rapport Lieftrinck over Djambi”. 1917; “Rapport Snouck Hurgronje over de Djambi-onlusten van 1916”. 1917; “Rapport over de troebelen in Pasir”. 1917; “Eenige artikelen in het <i>Nieuws van den Dag voor N.I.</i> (Maart-Mei 1918) over Zuid-Sumatra en Palembang” met berichten uit andere kranten. 1918.	4 microfiches
23.	Diverse stukken:
1. “Verbanning van eenige Solosche aanzienlijken” 1910;
2. Ratoe (Goesti) Djaleha en Njai Salmah” 1910;
3. “Mariannah, echtgenoot van Goesti 3 Mohamad Tabaroedin” 1911;
4. “Over Toeankoe Mohamad Dawod (Atjeh) 1911;
5. Over de zoons en kleinzons van den Radja van Boni” 1911;
6. “Tjokorda Oka Geg” 1910.	3 microfiches
24.	“Boedi Oetemo en Regentenbond”. 1908-1912, 1918. Nederlandse en Javaanse tekst.	3 microfiches
25.	“Bestuurspolitiek. Buitenbezittingen en onderzoek Lieftrinck”. 1916-1920.	3 microfiches
26.	“Toelating van Inlanders op Europeesche scholen” en “Ervaringen van ontwikkelde Inlanders en kwesties bij hunne opleiding en studie”. 1918-1919.	2 microfiches

Inventaris Collectie Hazeu

27. "Over decentralisatie en ontvoogding v.h. Inlandsch Binnenlandsch Bestuur". 1917-1918. 5 microfiches
28. "Over de zendingsactie en Islam contra Christendom, voornamelijk in Midden-Java". 1918; "Naar aanleiding van de nieuwe bepalingen op het bezitten, te koop aanbieden enz. van djimats en amuletten". 1919; "Afschrift van een artikel van Dr Th.W. Juynboll over den meest wenschelijke vorm eener Hulp- en Spaarbank ten behoeve van Inlanders". 1902. Nederlandse en Javaanse tekst. 3 microfiches
29. "Hormat-aangelegenheden" en promotie als bestuursambtenaar; B. Prawiradinata, R. Soemarsono, R. Moehamad Achmad, R. Moehamad Enoch, de regent van Tjiandjoer. 1911-1913. 3 microfiches
30. "Over de positie, in dezen tijd, van het Europeesch en Inlandsch Bestuur en de eischen daaraan te stellen (taak, opvattingen, hormat, opleiding, bevordering en de ontvoogding v.h. Inlandsch Bestuur". 1913-1918. 5 microfiches
31. "Onderwijs voor Inlanders. 1907-1911". 3 microfiches
32. Stukken naar aanleiding van Dr E. Moresco, De perswetgeving in Britsch-Indië. 1916; Muhlenfeld, Een vraag (over de Indische Pers) Z.j.; Dr Snouck Hurgronje. Atjeh. 1908; Mr. G.M. Bouma. De Magistraatsrechtspraak in het ressort v.d. Raad van Justitie te Padang. 1911; Dr Hazeu, "Conceptbrief over de Indische pers". 1916. 1916-1920. 3 microfiches
33. "Engelenberg, Steinmetz en Hoofdpanghoeloe van Bandoeng over de Sarikat-Islam". 1913. 3 microfiches
34. Bescheiden betreffende de Vereeniging "Sarekat Islam. (Batavia, Landsdrukkerij, 1913). Met aantekeningen, brief van de consul te Djeddah tekst van een rede (Arabisch schrift) en foto's van bestuursleden. N.B. Foto's overgebracht naar fotocollectie KITLV: nrs 8089 t/m 8094. 2 microfiches
35. "Tweede Sarekat-Islam rapport van Dr. Rinkes, dd. 30 November 1915". 2 microfiches
36. "Garoet—zaak", knipsels en afschriften. 1919-1920. 12 microfiches
N.B. Deze stukken worden niet gekopieerd!
37. "Een Indisch onderwijssysteem en Notulen der vergaderingen Nederlandsche Commissie". Dit betreft de vergaderingen van de Commissie inzake aanpassend middelbaar (voorbereidend hooger) onderwijs in Nederlandsch-Indië. 1914-1916. 5 microfiches
38. "Bescheiden betreffende Soerontiko-Samin, Wongsoredjo en Imam Boentoro" 1906, 1917. Nederlandse en Javaanse tekst. 2 microfiches
39. "Mohammedaansche zaken". 1867-1916. Nederlandse, Maleise, Arabische en Sundase tekst.
39A. 3 microfiches
39B. 4 microfiches

Inventaris Collectie Hazeu

40. Bescheiden over de Hollandsch-Indische School, circulaire in zake onderwijs, leerplannen voor Inlandse scholen, overzichten, statistieken, subsidieregelingen. 1911-1913. 4 microfiches.
41. "Stukken en aantekeningen betreffende Hadji Moehammad Soehaimi en diens volgelingen of leerlingen". 1903-1907. Nederlandse en Arabische tekst. 2 microfiches
42. "Christelijke zending en Islam in Tapanoeli". 1889-1916. 3 microfiches
43. Stukken over onderwijs aan Indonesiërs: "Inlanders op Europeesche school", "Reglement leerplan voor de kweekscholen", "Vrouwelijke Inlandsche leerlingen", "Subsidie aan particuliere scholen, Bond van Inlandsche onderwijzers", "Varia", en "De onderwijskwestie in de Minahassa". 1910-1912. 5 microfiches
44. "Over den cursus voor Inlandsche officieren" 1901-1909; "Javaansch voor officieren" 1910; "Inl. groothandel en grootindustrie". 1908; "Europeesche kleeding voor Inlanders" 1906; "Rang en traktement van Dokters-Djawa". 1903. 2 microfiches
45. "Over onlusten en verbanningsvoorstellen in de Buitenbezittingen". 1908-1911. 2 microfiches
46. "IX b3. Verheffing van de Inlandsche vrouw". Deel VII van "t overzicht van enz. de economie van de desa. (Slotbeschouwingen, derde gedeelte)" in Onderzoek naar de mindere welvaart der Inlandsche bevolking op Java en Madoera. (Batavia, drukkerij Papyrus, 1914). Met aantekeningen. 3 microfiches
47. Nota over eene hervorming van het bestuurswezen in Nederlandsch-Indië, (Batavia, Landsdrukkerij, 1909). Met aantekeningen en ingekomen stukken. 3 microfiches.
48. "Brieven van een Wedono pensioen, door [Snouck Hurgronje]. Overgetypt uit *De Locomotief* 1891-1892. Met aantekeningen. 3 microfiches
49. "Aansluiting van Inlandsche scholen 1e kl. aan Mulo-cursus en vandaar aan Inlandsche vakscholen". Met stukken over Inlands onderwijs en Inlandse scholen. 1910-1913. 5 microfiches
50. "Over coöperatie-pogingen van visschers enz. te Djoewana" 1915; "Klachten van de Triwangsa op Lombok over heerendiensten" 1918-1919; "Over den moord op den Heer De Kat Angelino, controleur van Toli-Toli". 1919. 2 microfiches
51. "Adviezen over Mohammedaansche zaken (Priesterraadsbeslissingen enz.)". 1912-1918. 5 microfiches
52. "Korte aantekeningen over Kaum-toestanden en Moskeekassen". 1908. 3 microfiches
53. "Priesterraadszaken enz.". 1907-1917. 4 microfiches

Inventaris Collectie Hazeu

54.	“Algemeene beschouwingen over de Inlandsche pers”. 1915, 1917 en 1918.	4 microfiches
55.	“Christelijke zendingsactie en Christelijke scholen voor Inlanders”. 1912-1919.	5 microfiches
56.	“Stukken over de Djambi-onlusten”. 1916-1917. Nederlandse, Arabische en Maleise tekst.	5 microfiches
57.	Stukken getiteld “De grote Hormatcircularie van 22 Augustus 1913, no. 20/4 met bijgevoegde geheime nota” 1913;
“Over kinderhuwelijken”
“Het eerste congres van den Jong Sumatranenbond” 1918-1919;
“Nota over het Congres voor Javaansche Cultuurontwikkeling” 1918;
“Verkeerde toestanden in het Djemberische” 1917;
“Klachten van de Heer Wawo-Runtu, over de toepassing van het nieuwe Agrarische Reglement in de Minahasa en over de bejegening van Bestuurszijde ondervonden door den heer A. Supit, Hoekoem Besar van Tonsea” 1919;
“Klachten van den heer Manullang namens de “Hatopan Kristen Batak” over de erfpachtsuitgifte in Tapanoeli” 1919.	4 microfiches
58.	“Bijlagen bij het rapport Frijling-Clignett”. 1915. Dit rapport behandelt de Sarekat-Islam beweging in Benkoelen. Nederlandse, Arabische en Maleise tekst.	3 microfiches
59.	“Afschriften van eenige der bijdragen voorkomende in de Jubileumuitgave van het <i>Indologenblad</i> ter herdenking van het herstel van ons Gezag in Nederlandsch-Indië (1816-1916), en in het weekblad <i>De Amsterdammer</i> (Indiënummer) van 14 oktober 1916”.
Dit betreft artikelen van N. Adriani, J.H. Carpentier Alting, J.C. van Eerde, P.H. Fromberg, J.B. van Heutsz, F.M. Knobel, H. van Kol, de Meester, Noto Soeroto, G.J. Oudemans en C. Snouck Hurgronje;
Raden Mas Suardhy Suryaningrat en D.A. Rinkes.	2 microfiches
60.	“Rapport Frijling-Clignett”, 1915. Dit rapport behandelt de Sarekat-Islam beweging in Benkoelen.	4 microfiches
61.	“Over Hadji Bahri alias Md. Anwar, Kediri”. 1916. Nederlandse en Maleise tekst.	3 microfiches
62.	“Stukken en aantekeningen betreffende de drijfverijen van eenige goeroe’s in Modjokerto”. 1909-1910. Nederlandse en Maleise tekst.	4 microfiches
63.	“Algemeene overzicht van de Inlandsche pers. Jan.-Dec. 1919”.
Maandverslagen, gestencild.	3 microfiches
64.	“Sarekat-Islam Congres te Soerabaja, Juli 1915”.	2 microfiches
65.	“Couranten-uitknipsels anti-ethische actie. 5 Mei 1916-8 Aug. 1919”.	3 microfiches
66.	“Tweede Nationaal Congres der CSI te Batavia, October 1917”.
Nederlandse en Maleise tekst. CSI= Congres Sarekat Islam.	4 microfiches

Inventaris Collectie Hazeu

67. “Verslag omtrent het Sarekat-Islam-Congres (Eerste Nationaal Congres), gehouden te Bandoeng, 17-24 Juni 1916”. 6 microfiches
68. “Afschriften couranten. 1916.” Maleise teksten. 3 microfiches
69. “Atjèhsche jongelieden te Bandoeng, ook over Ben Peukan”. 1906-1911. 3 microfiches
70. Diverse stukken:
“Over twee verzoeken van den P.A.A. Peangwedana”;
“Hoe de toenadering van ons Bestuur tot de Inlandsche bevolking kan worden bevorderd”;
“Toekenning van het praedicaat “Zijne Hoogheid” aan Zelfbestuurders (Sultans) ter Oostkust van Sumatra”;
“Politieke aantekeningen voor het Koloniaal Verslag 1916-1917”;
“Muhlenfeld Onderwijsresultaten”;
“Over de financieele positie der Inlandsche ambtenaren in verband met het verzoek van den Regent van Magelang om een renteloos voorschot”;
“Houding van den Assistent-Resident van der Jagt tegenover de Inlandsche beweging en hare voormannen”;
“Verslag eener reis naar Solo en Jogja in Maart-April 1918 (Boedi-Oetomo-vergadering, de Muloscholen en de A.M.S.; de meening over de Europeesche cultures; pestbestrijding; de Christelijke Zending en de Islam)”;
“De zaak van den Loerah van Ngadimoeljo en de S.I.”;
“De Madjala-zaak”;
“Vertaling van een artikel in de Oedoesan Hindia over het gevaar voor gebrek aan voedingsmiddelen (18 April 1918)”;
“Uittreksel uit mijn advies over invoering van eene Inlandsche Militie”;
“Een aantal brieven en bescheiden van den Heer Abraham Mokoginta, (ex-) Djegoegoe van Bolaäng Mongondon”. 1916-1919.
Nederlandse en Maleise tekst. 7 microfiches
71. “Courantenartikelen enz. Aug. 1916-Juni 1917”. Nederlandse en Maleise tekst. 5 microfiches
72. “Couranten-artikelen over de ethische richting en Dr. Hazeu. 16 Nov. 1918 tot 6 Dec. 1919.” 1906, 1918-1919. 5 microfiches
73. “Uit Couranten. 1919. 16 Oct-9 Dec” 5 microfiches
74. “Indië Weerbaar”. Met Voorstellen betreffende den dienstplicht voor Inlanders (Batavia, landsdrukkerij 1918). 1916-1919. 9 microfiches
75. “Sultans Tjirebon”. 1872-1909. 1 microfiche
76. “De zaak Djawi-Hisworo (Martodarsono)”. 1918. 2 microfiches
77. “Djowo Dipo”. 1917-1918. Een vereniging van Javanen, die o.a. het afschaffen van Kromo voorstaat. Javaanse en Nederlandse tekst. 2 microfiches.
78. “Over opvoeding van eenige Jongelieden van de Buitenbezittingen”. 1908-1912. 3 microfiches

Inventaris Collectie Hazeu

79. "Van Dr Hazeu ontvangen stukken uit diens archief, 1907/8", over huwelijksordonnanties 1895-1907. 5 microfiches
80. Aantekeningen over de Gajose taal, met aanbiedingsbrief 1930.
6 schriften, 9 boekjes en 1 band
80-1. Schrift 1	2 microfiches
80-2. Schrift 2	1 microfiche
80-3. Schrift 3	1 microfiche
80-4. Schrift 4	1 microfiche
80-5. Schrift 5	3 microfiches
80-6. Schrift 6	1 microfiche
80-boekje 1-8	12 microfiches
80-boekje 9	2 microfiches
80-boekje-correspondentie	1 microfiche

Overgebracht naar de bibliotheek van het KITLV:

Abdeellah Achmad. *Moeqaddima. Pendahoeloean notulen rapat memperkatakan hoekoem membatja dan berdiri mauloed.* 1919.

Abdeellah Achmad. *Pemimpin Kesorga.* 1928.

Al-Ittifaq-Wal-Iftiraq. Maandelijks tijdschrift voor algemeene belangen. No. 8. Augustus 1924. Arabisch schrift).

Neratja. 1, 3 en 4 februari 1919. (Op microfiche aanwezig)

Oetoesan Islam. Soeara kaoem moeslimin di Hindia-Belanda. 16, 23 en 30 december 1918.

Tjaja Hindia. Pematjaan dan pemimpin anak negeri. 1 sept. 1919.